

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5041/2021
10.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хадића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милица Ножица адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Борко Игић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 580/2020 од 13.10.2020. године, у седници већа одржаној 10.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 580/2020 од 13.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 580/2020 од 13.10.2020. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Нишу П 1439/19 од 04.12.2019. године, у ставу првом, усвајајућем делу става другог и ставу трећем изреке и пресуђено је тако што је одбијен приговор туженог да о истом захтеву већ тече парница и обавезан тужени да тужиоцу, на име стеченог без основа, за период од 30.01.2015. до 30.01.2018. године, исплати износ од 471.332,50 динара, са законском затезном каматом од 25.05.2019. године до исплате као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 85.454,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије се неосновано указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП. Другостепени суд је читањем доказа изведеним пред првостепеним

судом и извођењем доказа на расправи одржаној пред другостепеним судом, уопштину утврђено чињенично стање, и на основу савесне и брижљиве оцене свих доказа посебно, као и свих доказа у међусобној вези, утврдио све битне чињенице за правилну примену материјалног права и одлуку о изјављеној жалби. Наводе у ревизији којима се указује да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из овог разлога не може изјавити, у смислу члана 407. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку и на основу спроведене расправе и допуњеног доказног поступка пред другостепеним судом, мајка парничних странака ВВ је преминула 31.08.2012. године, а решењем Основног суда у Нишу О 487/16 од 10.05.2016. године парничне странке су по законском основу наслеђивања оглашене за наследнике на $\frac{1}{2}$ стана у ..., ул. ...

Пре доношења наведеног решења о наслеђивању, тужилац је против туженог поднео тужбу 24.07.2012. године са захтевом да се утврди ништавост уговора о поклону овереног пресд судом 15.10.2008. године, којим је мајка парничних странака предметним станом располагала у корист туженог. Пресудом Основног суда у Нишу П 3741/12 од 10.07.2015. године (правноснажна 28.09.2015. године) утврђена је апсолутна ништавост уговора о поклону, због пословне неспособности мајке странака за закључење таквог уговора, а услед трајног душевног обољења - васкуларне деменције.

Након доношења решења о наслеђивању тужилац је покренуо ванпарнични поступак физичке деобе предметне непокретности. Решењем Основног суда у Нишу Р1 210/16 од 27.07.2017. године утврђено је да физичка деоба није могућа и одређена је деоба непокретности јавном продајом, као и да ће се износ новца остварен продајом непокретности исплатити странкама према њиховом сувласничком уделу на непокретности. Стан је продат 30.01.2018. године.

Пре смрти мајке странака и након тога, све до продаје стана, тужени је са породицом становао у предметном стану. Мајка странака становала је у заједници са породицом туженог до 2012. године, од када је боравила у дому за стара лица где је и преминула. Односи између странака били су поремећени и пре мајчине смрти, а нису се поправили ни након мајчине смрти. Тужени је тужиоцу забрањивао да долази у стан па се тужилац са мајком виђао ван стана. Тужени је променио браву на вратима стана како би тужиоцу онемогућио улазак у стан, те је постојала намера туженог да тужиоцу осујети право коришћења стана и право својине на стану, јер је тужени без правног основа и без сагласности тужиоца односно противно његовој вољи користио половину стана која је тужиоцу по наслеђу припала.

Висина накнаде за коришћење $\frac{1}{2}$ стана утврђена је из налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке и износи $\frac{1}{2}$ закупнине која би се плаћала за објекат таквих карактеристика, а што износи 481.332,50 динара, колико тужилац и потражује прецизираним тужбеним захтевом.

Из списка предмета Основног суда у Нишу П 2890/17 утврђено је да је тужилац 20.04.2017. године поднео тужбу против туженог ради накнаде штете због немогућности да користи сувласнички удео од $\frac{1}{2}$ у стану у ул. ... број ... у износу од 446.400,00 динара, за период од 01.05.2014. године до 01.05.2017. године. Решењем од

15.01.2018. године утврђено је да се тужба сматра повученом. У предлогу за враћање у пређашње стање од 16.01.2018. године пуномоћник тужиоца је навео да се, уколико суд не усвоји предлог, исти сматра жалбом на решење. Решењем од 17.01.2018. године одбачен је предлог за враћање у пређашње стање. Поднеском од 25.01.2018. године пуномоћник тужиоца је обавестио суд да повлачи предлог за враћање у пређашње стање са евентуалном жалбом, због чега не постоје разлози да се предмет доставља вишем суду. Спис предмета је након тога достављен Вишем суду у Нишу ради одлучивања о жалби на решење о повлачењу тужбе од 15.01.2018. године након чега је Виши суд у Нишу актом од 11.09.2018. године спис предмета вратио Основном суду у Нишу налазећи да нема услова за одлучивање ради утврђења да је жалба повучена и да се поступа у формираном предмету. У списима предмета нема констатације да је на одлуци суда стављена клаузула.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је најпре правилно оценио неоснованим приговор туженог да међу странкама о истом захтеву већ тече парница, јер је поступак који се водио пред Основним судом у Нишу у предмету П 2890/17 окончан решењем од 15.01.2018. године којим се тужба сматра повученом, пре подношења тужбе у овој правној ствари, а потом правилном применом материјалног права из одредби Закона о облигационим односима оценио да је тужбени захтев основан.

Неосновано се наводима ревизије туженог оспорава правилна примена материјалног права.

Чланом 210. Закона о облигационим односима прописано је да када је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основу у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће да накнади вредност постигнутих користи. Обавеза враћања односно накнада вредности настаје и када се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао.

Чланом 219. ЗОО прописано је да када је неко употребио туђу ствар у своју корист, ималац може захтевати независно од права на накнаду штете, или у одсуству ове, да му овај накнади корист коју је имао од употребе.

Следом наведеног, за остваривање права на накнаду за коришћење сувласничког удела на непокретности неопходно је доказати да је тужилац као један од сувласника непокретности онемогућен од стране туженог као другог сувласника да сувласничку ствар користи односно да је употребљава и да је усмерио своје активности на остварење припадајућег права својине и противправно поступање сувласника који му ово право онемогућава.

У конкретном случају, правноснажном судском одлуком од 28.09.2015. године утврђена је ништавост уговора о поклону којим је мајка парничних странака спорним станом у својству поклонодавца располагала у корист туженог као поклонопримца, након чега су оставинским решењем од 10.05.2016. године парничне странке оглашене за наследнике на спорном стану са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности. Тужени је променио браву на вратима стана и на тај начин онемогућио тужиоцу улазак у стан и

његово коришћење, па је тужилац покренуо ванпарнични поступак физичке деобе предметне непокретности у ком је одређена деоба непокретности јавном продајом.

Из наведеног произлази да је отпао основ по коме је тужени у спорном периоду (до продаје и исељења из стана) употребљавао целу непокретност, због чега је у обавези да тужиоцу исплати накнаду у висини од $\frac{1}{2}$ укупног износа вредности закупнине коју би тужилац у спорном периоду плаћао за објекат истих карактеристика, утврђеног из налаза и мишљења судског вештака грађевинске струке.

Супротно наводима ревизије, у случају неовлашћеног коришћења односно употребе туђе ствари у своју корист, дакле без правног основа у споразуму са сувласником, сувласник који другом то право онемогућава је дужан да му накнади користи чија се висина одређује кроз просечну тржишну вредност цене која би се морала платити у периоду неовлашћеног коришћења за закуп истог или сличног простора, јер је такво плаћање коришћењем простора тужиоца у том случају изостало, па се у означеној висини неоправдано обогатио онај који туђу ствар употребљава у своју корист.

Осталим наводима ревизије тужени понавља наводе истакнуте у жалби. Другостепени суд је оценио све жалбене наводе туженог који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку је дао јасне и образложене разлоге. Њима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић